

שנים ויִרְא ה' וגו', אָנִי אֵל שְׂדֵי
הַתְּהַלֵּךְ לִפְנֵי וְגו'. בַּפְּסוּק הַזֶּה
יֵשׁ לְעֵינַי בּוֹ, וְקִשָּׁה בְכַמָּה דְרָכִים.
וְכִי עַד עַתָּה לֹא הִתְגַּלְתָּ הַקְּדוּשׁ
בְּרוּךְ הוּא לְאַבְרָהָם אֵלָּא [ע"ה]
כַּעֲתָּה, כְּשֶׁהֲגִיעַ לַיָּמִים הָאֵלֶּה,
וַיִּרְא ה' אֵלָיו וְלֹא קִדְּם? וְהָרִי
כְּתוּב וַיֹּאמֶר ה' אֵל אַבְרָם. וְה'
אָמַר אֵל אַבְרָם. וַיֹּאמֶר לְאַבְרָם
יְדוּעַ תִּדְעַ וְגו', וְכַעֲתָּה מוֹנֶה אֶת
חֻשְׁבוֹן הַיָּמִים, וְכִשְׁמוֹנֶה אוֹתָם,
כְּתוּב וַיִּרְא ה' אֵל אַבְרָם, נִשְׁמַע
שֶׁעַד עַתָּה לֹא הִתְגַּלְתָּ עֲלָיו!
וְעוֹד, שְׁכַתוּב בֵּין תְּשֻׁעִים שָׁנָה
וְתִשַׁע שָׁנִים. בַּתְּחִלָּה שָׁנָה, וְאַחַר
כֶּף שָׁנִים!.

אֵלָּא כֶּף שָׁנִינוּ, כָּל אוֹתָם הַיָּמִים
לֹא כְּתוּב וַיִּרְא. מַה הַטַּעַם? אֵלָּא
כָּל מַה שֶׁהִיָּה אֲטוּם וְסִתוּם, [כ"ה]
לֹא הִתְגַּלְתָּ עֲלָיו הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ
הוּא פְּרָאוּי. כַּעֲתָּה הִתְגַּלְתָּ אֵלָיו,
שְׁכַתוּב וַיִּרְא. מַה הַטַּעַם? מִשׁוּם
שֶׁרָצָה לְגַלּוֹת בּוֹ הָאוֹת הַזֶּה,
הַפְּתֹר הַקְּדוּשׁ.

וְעוֹד, כְּשֶׁרָצָה הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא
לְהוֹצִיא מִמֶּנּוּ זֶרַע קְדוֹשׁ, וְקְדוּשׁ
לֹא יִהְיֶה כְּשֶׁעֲדִין הוּא בְּכֶשֶׁר
אֲטוּם, אֵלָּא אָמַר, כַּעֲתָּה שְׁהוּא בֵּין
תְּשֻׁעִים וְתִשַׁע שָׁנִים וְלִזְמַן קְרוּב
הוּא שִׁיצָא מִמֶּנּוּ זֶרַע קְדוֹשׁ,
שִׁיְהִיָּה הוּא קְדוֹשׁ בְּהִתְחַלָּה,
וְאַחַר כֶּף יֵצֵא מִמֶּנּוּ זֶרַע קְדוֹשׁ.
מִשׁוּם כֶּף מִנֶּה אֶת יָמָיו בְּזֶה, וְלֹא
בְּכָל הַזְּמַנִּים הַלְלוּ שְׁבִיחַתְּחִלָּה.
עוֹד, תְּשֻׁעִים שָׁנָה - שְׁכָל יָמָיו
הִרְאִישׁוֹנִים לֹא הָיוּ שָׁנִים, אֵלָּא
כְּשֶׁנֶּה אַחַת, שְׁלֹא הָיוּ יָמָיו יָמִים.
עַכְשָׁו שֶׁהֲגִיעַ לָזֶה, הֵם שָׁנִים וְלֹא
שָׁנָה.

וַיֹּאמֶר אֵלָיו אָנִי אֵל שְׂדֵי. מַה
מִשְׁמִיעַ שֶׁעַד עַכְשָׁו לֹא אָמַר אָנִי
אֵל שְׂדֵי? אֵלָּא כֶּף שָׁנִינוּ, עֲשֵׂה
הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא כְּתוּבִים
תְּחַתּוֹנִים שְׂאִינָם קְדוּשִׁים לְמַטָּה,

וְתִשַׁע שָׁנִים וַיִּרְא יי וגו' אָנִי אֵל שְׂדֵי
הַתְּהַלֵּךְ לִפְנֵי וְגו'. הָאִי קָרָא אֵת לְעֵינָא בִּיה
וְקִשָּׁא בְכַמָּה אוֹרְחִין, וְכִי עַד הַשְּׁתָּא לֹא
אִתְגַּלִּי לִיה קְדָשָׁא בְרִיךְ הוּא לְאַבְרָהָם אֵלָּא
(ע"ה) הָאִידְנָא כַּד מָטָא לְהַנִּי יוֹמִין וַיִּרְא יי אֵל
אַבְרָם וְלֹא קִדְּם. וְהַכְּתִיב וַיֹּאמֶר יי אֵל
אַבְרָם. וַיִּי אָמַר אֵל אַבְרָם. וַיֹּאמֶר לְאַבְרָם
יְדוּעַ תִּדְעַ וְגו'. וְהָאִידְנָא מְנִי חוּשְׁבֵּן יוֹמִין,
וְכַד מְנִי לְהוֹ כְּתִיב וַיִּרְא יי אֵל אַבְרָם,
אִשְׁתַּמַּע דְּעַד הַשְּׁתָּא לֹא אִתְגַּלִּי עֲלוּי. וְעוֹד
דְּכְתִיב בֵּין תְּשֻׁעִים שָׁנָה וְתִשַׁע שָׁנִים,
בְּקִדְמִיתָא שָׁנָה וְלְבִסוּף שָׁנִים.

אֵלָּא הָכִי תֵּאנָא, כָּל אַנּוּן יוֹמִין לֹא כְּתִיב
וַיִּרְא, מְאִי טַעְמָא, אֵלָּא כָּל כְּמָה
דְּהוּוּ אָטִים וְסִתִּים (כ"ה) קְדָשָׁא בְרִיךְ הוּא לֹא
אִתְגַּלִּי עֲלֵיה פְּדִקְחָזִי. הָאִידְנָא אִתְגַּלִּי עֲלֵיה
דְּכְתִיב וַיִּרְא. מְאִי טַעְמָא. מִשׁוּם דְּבַעָא לְגַלִּי
בִּיה הָאִי אֶת כְּתָרָא קְדִישָׁא.

וְעוֹד דְּבַעָא קְדָשָׁא בְרִיךְ הוּא לְאַפְקָא מְנִיה
זֶרַעָא קְדִישָׁא, וְקְדִישָׁא לֹא לְהוּי בְּעוֹד
דְּאִיהוּ אָטִים בְּשָׂרָא, אֵלָּא אָמַר הַשְּׁתָּא דְּהוּא
בֵּין תְּשֻׁעִים שָׁנָה וְתִשַׁע שָׁנִים וְלִזְמַן קְרוּב הוּא
דִּינְפּוּק מְנִיה זֶרַעָא קְדִישָׁא, לְהוּי הוּא
קְדִישָׁא בְּקִדְמִיתָא וְלְבַתֵּר יְנַפּוּק מְנִיה זֶרַעָא
קְדִישָׁא. בְּגִין כֶּף מְנִי יוֹמוּי בְּהָאִי וְלֹא בְּכָל
הַנִּי זְמַנִּי קְדִמִיתָא. תּוּ תְּשֻׁעִים שָׁנָה, דְּכָל
יוֹמוּי קְדִמָּאִי לֹא הוּוּ שָׁנִים אֵלָּא כַּחַד שָׁנָה
דְּלֹא הוּוּ יוֹמוּי יוֹמִין, הַשְּׁתָּא דְּמָטָא לְהָאִי
שָׁנִים, אַנּוּן וְלֹא שָׁנָה:

וַיֹּאמֶר אֵלָיו אָנִי אֵל שְׂדֵי. מְאִי מִשְׁמַע דְּעַד
הַשְּׁתָּא לֹא קָאמַר אָנִי אֵל שְׂדֵי. אֵלָּא
הָכִי תֵּאנָא, עַבְדֵּי קְדָשָׁא בְרִיךְ הוּא כְּתוּבִין
תְּתַאֲרִין דְּלֹא קְדִישִׁין לְתַתָּא. וְכָל אַנּוּן דְּלֹא

אתגזרו יסתאבון בהון.

ורשימין בהון, ומאי רשומא אית בהון, דאתחזי בהו שי"ן דל"ת ולא יתיר, ובגין כך אסתאבון בהו ואתדבקון בהו. בתר דאתגזרו נפקין מאלין ועאלין בגדפוי דשכינתא ואתגליא בהו יו"ד רשימא קדישא את קיימא שלים (דף צה ע"ב) ואתרשים בהו שד"י ואשתלים בקיומא שלים, ועל דא כתיב בהאי אני אל שדי.

התהליך לפני והיה תמים, שהשתא את חסר ברשימא דשי"ן ודל"ת, גזר גרמך והוי שלים ברשימא דיו"ד. ומאן דאיהו ברשומא דא אתחזי לאתברכא בשמא דא דכתיב, (בראשית כח) ואל שדי יברך אותך.

מהו אל שדי. ההוא דברכאן נפקן מניה, הוא דשליט על פתרון תפאין, וכלא מדחלתיה דחלין ומזדעזעין, בגין כך מאן דאתגזר, כל אנון דלא קדישין אתרחקן מניה ולא שלטין ביה. ולא עוד אלא דלא נחית לגיהנם דכתיב, (ישעיה ס) ועמך כלם צדיקים וגו'. (כל אנון דאתגזרו אקרו צדיקים, ובגין כך לעולם ירשו ארץ, דלא ירית האי ארץ אלא ההוא דאקרי צדיק, אוף הקא ועמך כלם צדיקים לעולם ירשו ארץ וגו')

אמר רבי אבא זפאין אתון בעלמא דין ובעלמא דאתי, זפאה חולקי דאתינא למשמע מלין אלין מפומיכוון, פלכו קדישין, פלכו בני אלהא קדישא, עלייכו כתיב, (ישעיה מד) זה יאמר ליי אני וזה יקרא בשם יעקב וזה יכתב ידו ליי ובשם ישראל יכנה. כל חד מנכון אחיד ואתקשר במלפא קדישא עלאה, ואתון רברבן ממנן תריסין מההיא ארץ דאקרי ארץ החיים דרברבנוהי אכלין ממנא דטלא קדישא:

זה יאמר לה' אני וזה יקרא בשם יעקב וזה יכתב ידו לה' ובשם ישראל יכנה. כל אחד מכם אחוז וקשור במלך הקדוש העליון, ואתם גדולים ממנים מגנים מאותה הארץ שנקראת ארץ החיים, שגדוליה אוכלים מן המן של הטל הקדוש.

וכל אותם שלא נמולים, נטמאים בהם.

ורשומים בהם. ומה הרשום שיש בהם? שנראה בהם שי"ן דל"ת ולא יותר, ומשום כך נטמאים בהם ונדבקים בהם. אחר שנמולים יוצאים מאלו, ונכנסים לכנפי השכינה, ומתגלה בהם יו"ד, הרשם הקדוש, אות הברית השלם, ונרשם בהם שד"י, ונשלמים בקיום שלם, ועל כן כתוב בזה אני אל שדי.

התהליך לפני והיה תמים. שלם. שפעת אות חסרה ברשם של שי"ן ודל"ת. מול את עצמה, והיה שלם ברשם של יו"ד. ומי שהוא ברשם הזה, ראוי להתברך בשם הזה, שכתוב (בראשית כח) ואל שדי יברך אותך.

מה זה אל שדי? ההוא שממנו יוצאות הברכות, הוא ששולט על כל הפתרים הפתוחים, והכל פוחדים מיראתו ומזדעזעים. משום כך, מי שנמול, כל אותם שאינם קדושים מתרחקים ממנו ולא שולטים בו, ולא עוד, אלא שלא יורד לגיהנם, שכתוב (ישעיה ס) ועמך כלם צדיקים וגו'. [כל אותם שנמולו נקראים צדיקים, ומשום כך לעולם ירשו ארץ, שאין יורש את הארץ הו אלא ההוא שנקרא צדיק. אף כך, ועמך כלם צדיקים לעולם ירשו ארץ וגו']

אמר רבי אבא, אשריכם בעולם הזה ובעולם הבא, אשרי חלקי שבאתי לשמע את הדברים הללו מפיכם. פלכם קדושים, פלכם בני האלוה הקדוש. עליכם כתוב (שם מד)

זה יאמר לה' אני וזה יקרא בשם יעקב וזה יכתב ידו לה' ובשם ישראל יכנה. כל אחד מכם אחוז וקשור במלך הקדוש העליון, ואתם גדולים ממנים מגנים מאותה הארץ שנקראת ארץ החיים, שגדוליה אוכלים מן המן של הטל הקדוש.